

Obsah

Předmluva	IX
Kapitola 1	
Jednoduchý model volby mezi prací a volným časem	1
1.1 Možnosti a preference domácnosti ve spotřebě	2
1.2 Volba množství práce	9
1.3 Důchodový a substituční efekt	11
1.4 Spotřeba a volný čas v dlouhém období	17
Shrnutí	19
Důležité pojmy a koncepce	20
Literatura	21
Kapitola 2	
Model mezičasové volby	22
2.1 Trh statků a trh úvěrů	22
2.2 Rozpočtové omezení domácnosti, možnosti a preference ve spotřebě	24
2.2.1 Rozpočtové omezení domácnosti pro jedno období	24
2.2.2 Rozpočtové omezení pro dvě období	26
2.2.3 Možnosti a preference domácnosti ve spotřebě	28
2.3 Spotřeba a důchodový a substituční efekt	32
2.3.1 Důchodový efekt a spotřeba	32
2.3.2 Substituční efekt a spotřeba	34
2.4 Práce a důchodový a substituční efekt	39
2.4.1 Důchodový efekt a práce	39
2.4.2 Substituční efekt a volba množství práce	39
2.5 Plánovací horizont – rozhodování domácnosti v dlouhém období	40
Shrnutí	42
Důležité pojmy a koncepce	43
Literatura	44
Kapitola 3	
Poptávka po penězích	45
3.1 Základní přístupy a jednoduchý model poptávky po penězích	46
3.1.1 Optimalizace držby reálných peněžních zůstatků	47
3.1.2 Agregátní poptávka po penězích	52
3.2 Rychlost obratu peněz	53

3.3 Peníze a rozpočtové omezení domácností	55
3.3.1 Změna peněžních zůstatků mezi obdobími	55
3.3.2 Efekt reálného zůstatku	56
Shrnutí	57
Důležité pojmy a koncepce	58
Literatura	59
 Kapitola 4	
Jednoduchý model čištění trhu	60
4.1 Podmínky agregární konzistence	61
4.2 Čištění trhu statků	63
4.3 Čištění trhu peněz	67
4.4 Všeobecné čištění trhů	69
4.5 Aplikace modelu čištění trhů	69
4.5.1 Dočasný posun produkční funkce	70
4.5.2 Trvalý posun produkční funkce	77
4.5.3 Změny zásoby peněz	80
Shrnutí	85
Důležité pojmy a koncepce	86
Literatura	87
 Kapitola 5	
Trh práce	88
5.1 Určení poptávky po práci ze strany firmy	89
5.1.1 Vlastnosti poptávky po práci	90
5.1.2 Zisky z vyrovnávání mezního produktu práce mezi firmami ..	91
5.2 Nabídka práce	94
5.3 Čištění trhu práce	95
5.3.1 Vliv úrokové míry	96
5.3.2 Zlepšení produkční funkce	99
5.4 Reálná a nominální mzdová sazba	100
5.4.1 Nominální mzdová sazba	101
5.5 Odvození funkce individuální nabídky a poptávky po práci	103
5.5.1 Užití indifferenční analýzy k odvození funkce individuální nabídky práce	103
5.5.2 Funkce poptávky po práci	109
5.6 Dlouhodobé tendence vývoje práce a spotřeby	110
Shrnutí	114
Důležité pojmy a koncepce	114
Literatura	115

Kapitola 6

Úvod do inflace	116
6.1 Základní pojmy a souvislosti mezi veličinami	116
6.1.1 Očekávaná a neočekávaná inflace	118
6.1.2 Reálná a nominální úroková míra	119
6.1.3 Skutečné a očekávané reálné úrokové míry	120
6.2 Peněžní úrokové míry	120
6.3 Inflace a rozpočtová omezení domácností	121
6.4 Model čištění trhů	123
6.4.1 Začlenění inflace a růstu peněžní zásoby	123
6.4.2 Úrokové míry a poptávka po penězích	125
6.4.3 Podmínky čištění trhu	125
6.4.4 Změna míry peněžního růstu	128
6.5 Dynamika inflace	132
6.5.1 Postupné přizpůsobování poptávky po penězích	133
6.5.2 Anticipované změny peněžního růstu	134
6.5.3 Přechod od jedné míry inflace k jiné	135
6.6 Reálné efekty inflace	135
6.6.1 Některé dopady neanticipované inflace	135
6.6.2 Efekty anticipované inflace na výši reálných peněžních zůstatků a transakčních nákladů	136
6.6.3 Příjem z tvorby peněz	136
Shrnutí	137
Důležité pojmy a koncepce	138
Literatura	139

Kapitola 7

Investice a reálné hospodářské cykly	140
7.1 Zavedení základních pojmů	140
7.1.1 Kapitál v produkční funkci	141
7.1.2 Investiční statky a spotřební statky	142
7.1.3 Opotřebenění	143
7.2 Poptávka po investicích	144
7.3 Investice a rozpočtová omezení domácností	148
7.4 Čištění trhu statků	149
7.4.1 Investice a model čištění trhu statků	150
7.5 Reálné ekonomické cykly	153
7.5.1 Dočasný posun produkční funkce	154
7.5.2 Trvalý posun produkční funkce	156
7.5.3 Změny produktivity kapitálu	157

Shrnutí	159
Důležité pojmy a koncepty	160
Literatura	161

Kapitola 8

Nezaměstnanost	162
8.1 Makroekonomické souvislosti trhu práce	162
8.2 Charakteristika základních pojmů	166
8.3 Hledání práce a poptávka po práci	168
8.3.1 Hledání práce	168
8.3.2 Poptávka po práci a hledání pracovníků firmou	169
8.3.3 Ztráta práce	170
8.4 Přirozená míra nezaměstnanosti	171
8.4.1 Pohyby v pracovní síle	174
8.4.2 Determinanty přirozené míry nezaměstnanosti	175
8.5 Phillipsova křivka	176
8.5.1 Teorie versus empirie	182
Shrnutí	182
Důležité pojmy a koncepty	183
Literatura	184

Kapitola 9

Ekonomický růst	186
9.1 Jednoduchý neoklasický model růstu	186
9.1.1 Akumulace a změna zásoby kapitálu	187
9.1.2 Změna vstupu práce a ekonomický růst	192
9.1.3 Technický pokrok a ekonomický růst	197
9.2 Konvergence	205
9.3 Empirická zkoumání	208
9.3.1 Hlavní rysy technického rozvoje podle Roberta M. Solowa ..	208
9.3.2 Empirická zjištění ve druhé polovině 20. století	209
9.4 Historický aspekt teorie růstu	211
9.4.1 Vývoj endogenního pojetí technického rozvoje	213
9.4.2 Modely s populačním růstem	216
9.4.3 Modely s konstantními výnosy z rozsahu kapitálu	217
9.4.4 Schumpeterovský přístup k teorii endogenního růstu	218
9.5 Růst v tranzitivních ekonomikách	221
Shrnutí	222
Důležité pojmy a koncepty	223
Literatura	224

Kapitola 10

Ekonomická aktivita vlády	226
10.1 Vládní spotřeba a veřejné služby	226
10.1.1 Rozpočtové omezení vlády	227
10.1.2 Efekty změny vládní spotřeby	229
10.2 Daně a transfery	234
10.2.1 Daně	235
10.2.2 Transferové platby	243
10.3 Státní dluh	244
10.3.1 Státní deficit	245
10.3.2 Význam státního dluhu	251
10.4 Některé možnosti a meze stabilizační politiky	257
10.5 Základní přístup k monetární politice	259
10.5.1 Další monetární proměnné	259
10.5.2 Úloha centrální banky	262
10.5.3 Vztah nominálních a reálných proměnných	267
10.5.4 Cyklický vývoj peněz a cenové úrovně	268
10.5.5 Klasický výklad monetární politiky	271
10.5.6 Friedmanova koncepce monetární politiky	274
Shrnutí	279
Důležité pojmy a koncepce	282
Literatura	285

Kapitola 11

Základní pojmy a přístupy k otevřené ekonomice	286
11.1 Mezinárodní trhy statků a služeb – základní pojmy	286
11.2 Úloha mezinárodního trhu úvěrů	290
11.2.1 Efekty negativního šoku	290
11.2.2 Efekty změny agregátní poptávky	292
11.2.3 Sekundární efekty změn čistých zahraničních aktiv	293
11.3 Fiskální politika v otevřené ekonomice	294
11.3.1 Vládní spotřeba v otevřené ekonomice	294
11.3.2 Daňové sazby	295
11.3.3 Rozpočtový deficit	296
11.4 Směnné relace	296
11.4.1 Efekty změny směnných relací na běžný účet a spotřebu	297
11.4.2 Efekty směnných relací na investiční poptávku	298
11.4.3 Směnné relace a neobchodovatelné statky	299
11.5 Historický aspekt vývoje modelů mezinárodní směny	299
11.6 Měnové kurzy	302
11.6.1 Parita kupní síly	303

11.6.2	Parita úrokových měr	304
11.6.3	Fixní měnové kurzy	306
11.6.4	Pružné měnové kurzy	312
11.6.5	Pružné kurzy – teoretický aspekt	313
11.6.6	Reálný měnový kurz a jeho vývoj ve druhé polovině 20. století	314
11.6.7	Měnové kurzy a bilance běžného účtu	316
	Shrnutí	317
	Důležité pojmy a koncepce	319
	Literatura	320
Kapitola 12		
	Fluktuace v ekonomice	322
12.1	Analýza cyklu v modelu čištění trhů	322
12.1.1	Teorie reálného cyklu	323
12.1.2	Peníze a reálný output	330
12.2	Peníze a fluktuace v modelu čištění trhů	332
12.2.1	Teorie mylného vnímání a ne-neutralita peněz	333
12.3	Racionální očekávání a úloha monetární politiky	338
12.4	Sofistikovanější rozbor	339
12.4.1	Struktura modelu lokálních trhů	340
12.4.2	Čištění lokálního trhu	342
12.4.3	Poruchy lokálních trhů	344
12.4.4	Změny peněžní zásoby	345
12.5	Nedokonalá informovanost	345
12.5.1	Čištění lokálního trhu statků při neúplné informovanosti	346
12.5.2	Změny výše peněz při neúplné informovanosti	347
12.5.3	Stagflace	351
12.6	Reálné efekty výkyvů peněz	352
12.7	Důsledky modelu pro cyklické fluktuace	353
12.7.1	Diskrétní politika	354
	Shrnutí	357
	Důležité pojmy a koncepce	359
	Literatura	360
	Jmenný rejstřík	363
	Věcný rejstřík	365